

1:a söndagen efter Den Heliga Trefaldighets dag

Tom Hardts postilla, första årgången

Evangelium: Luk. 16:19–31.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Förra söndagen, Den Heliga Trefaldighets dag, bekände vi efter högmässan med varandra i växelläsning den stora athanasianska trosbekännelsen, vars slutord lyder: "Och de som gjort gott skola ingå i det eviga livet och de som gjort ont i den eviga elden. Detta är den katolska kristna tron; den som icke troget och fast tror den, kan icke bliva salig." (SKB, s. 50) Dessa hårda, klara, entydiga ord får otron att studsa, att höja protester, att känna sig obehagligt berörd och kränkt. Man vill icke acceptera vad man upplever som en förenkling av livet, en förgrovnig av livsåskådningsfrågorna, ett målande i svart och vitt. Ändå är den athanasianska trosbekännelsens uttryckssätt bara en reflex av Jesu ord i dag till oss i evangeliet om "Den rike mannen och Lasarus", som är ännu mer entydigt, ännu mer ensidigt, ännu mer ultimativt i framställningen av predikoämnets två varandra uteslutande alternativ: "Gud eller världen". Ingen gråzon mellan svart och vitt är medgiven. Den store jägaren på den himmelska tronen skjuter i dag från sin båge en pil in i våra hjärtan, och vi kan inte dämpa hans gudomliga härlighet, hans rätt att utropa sanningen, att mana till bot, att rädda och fördöma. Han kan inte dämpas, icke tämjas. Han är inget tamt lejon utan det stora, självhärliga Lejonet av Juda, som ensam bestämmer spelets regler. Vill vi inte spela med på hans villkor, flyttar han oss utanför brädet, släpper oss ned i det hål, där den rike mannen är i detta nu.

Ingen behöver i dag någon utläggning av vad som är att förstå bokstavligt och vad som skall tas bildligt i texten. Jesu tydlighet gör allt sådant onödigt och en flykt undan allvaret, ett försök att hålla Ordet ifrån oss på en armlängds avstånd. Jesus står här självfallet i centrum, inte bara som evangeliets upphov utan även och framför allt som Abrahams Gud och Abrahams saliga glädje i den skildrade himmelska saligheten. Abraham, som är den talande och handlande i evangeliet, och som genomstrålas av salighetens ljus, är ju trons och den tillräknade rättfärdighetens fader, "ty vad säger Skriften? Abraham trodde Gud och det

räknades honom till rättfärdighet". (Rom. 4:3) Denne Abraham, den av nåd rättfärdiggjorde, den utan gärningar benådade, beskrivs av Jesus med orden: "Abraham, eder fader, fröjdade sig över att han skulle få se min dag Han fick se den och blev glad". (Joh. 8:56) Den himmelska glädjen, till vilken Lasarus förts av änglarna, är alltså glädjen över Jesus, hans rättfärdighet, hans nåd, allt det som beskrivits i liknelsen om den förlorade sonen i kapitlet före evangeliet om den rike mannen och Lasarus: "Skynden eder att taga fram den yppersta klädnaden och kläden honom i den, och sätten en ring på hans hand och skor på hans fötter". (Luk. 15:22) Så skrudad sitter Abraham till bords i Guds rike, och så skrudad sitter också Lasarus. Om det himmelska gästbudets alla gäster gäller det ordet: "Men den som icke håller sig till gärningar, utan tror på honom som gör den ogudaktige rättfärdig, honom räknas hans tro till rättfärdighet". (Rom. 4:4) Att läsa evangeliet på annat sätt är att trampa Guds Ord under fötterna och förneka Guds Son, som inte bara talar till oss i texten utan där också skänker sig åt oss, åt Abraham och Lasarus som frälsningens gåva, som trons rättfärdighet.

Redan här i fråga om frälsningen skiljer sig Gud och världen. Redan här måste det heta: "Gud eller världen". Detta gäller i lika mån trons frukter, den kärlek, som kommer av tron, och som saknas där tron saknas. Antingen lever jag ett liv i tron på Kristus och bär trons frukter, kärlekens omsorg om Lasarus, eller står jag utanför Kristus, utan trons klädnad, och är därmed ett förtorkat träd, liksom den rike mannen var utan kärlek till Lasarus. Det är evangeliets särskilda budskap i dag, att nämligen

- I. Guds eviga vrede förblir över den, som är utan kärlek till Lasarus,
- II. räddningen undan domen över kärlekslösheten är tron på predikan om Guds Son,
- III. tron på predikan om Guds Son skänker oss Lasarus att älska.

I. Guds eviga vrede förbliver över den, som är utan kärlek till Lasarus.

Det finns klart uttalat och framhävt, särskilt utvecklat och betonat, att den Guds vrede, som talar i Gehennas lågor och i den rike mannens plågor, är evig, utan slut, förblivande. Ingen hjälp kommer. Ingen kan passera över svalget till dödsriket. Ingen omvändelse efter döden finns. Det är evangeliets klara lära. Detta är Ordets skärpa, som drabbar oss. Detta är den himmelske jägarens pil, som söker sig mot åhörarens hjärta och skall sitta där, darrande, plågande, påminnande. Den, som inte är lik Gud i sitt förhållande till nästan, som inte har hans sinnelag mot onda och goda, som icke slösar, älskar och giver som Gud, möter här i tiden och sedan i evigheten utan allt slut domen över ondskan, vreden över kärlekslösheten.

II. Räddningen undan domen över kärlekslösheten är tron på predikan om Guds Son.

Lika klar som undervisningen om nådatidens korthet och begränsning till detta livet är Jesu hänvisning till predikoämbetets frambärande av Ordet som frälsningsmedlet undan den annalkande domen. Inte drömmar och uppenbarelser på hedningars sätt,

ingen till jordelivet återvändande Lasarus utan bättringspredikan från Ordets tjänare är frälsarkransen. "De hava Moses och profeterna: dem må de lyssna till". Ja, "Prästens läppar skola förvara kunskap, och undervisning skall man hämta ur hans mun; han är ju HERREN Sebaots sändebud". (Mal. 2:7) Konkret i vår egen situation: Ordet om trons rättfärdighet från vår predikstol är Guds väg till oss.

III. Tron på predikans ord om Guds Son skänker oss Lasarus att älska.

Vi, som från Guds uppenbarelse i evangelium fått ta emot tron på rättfärdigheten för Jesu Kristi skull, har därmed också fått andra gåvor, fått Lasarus att älska och vårda, att önska allt gott och bedja för. Det heter ju: "Ty hans verk äro vi, skapade i Kristus Jesus till goda gärningar, vilka Gud förut har berett för att vi skola vandra i dem". (Ef. 2:10) Det är inte bara Jesus och hans rättfärdighet, som skänks oss av Gud. Också Lasarus, också nästan, också de goda gärningarna är Guds gåvor, är förutberedda tillsammans med vår frälsning. I Den Helige Andes kraft lösgör de sig från vår anonyma, gråa omvärld, träder fram till oss, påkallar vår uppmärksamhet, säger: "Jag är Lasarus".

Amen.